

(VER)WONDEREN

Hij kon daar geen enkel wonder doen. (Marcus 6,5)

Verdampt

Geloof is een vluchtig goedje. Breng mij in gesprek met een fanatieke atheïst die mijn geloof met rationele middelen bestrijdt, en ik voel het geloof al in mij verdampen. De dichter Lucebert schreef het al: ‘Alles van waarde is weerloos.’

Weerloos was Jezus kennelijk ook. Ook hij kon niet op tegen ongeloof. Het verlamde hem. Iedereen die denkt dat Jezus een goddelijke alleskunner was, moet deze woorden van Marcus maar eens boven zijn bed hangen: ‘*Hij kon daar geen enkel wonder doen*’. Hij had geen verweer tegen hun ongeloof. Alsof hij in een andere wereld leefde dan zijn vroegere dorpsgenoten.

Nou dan

Met die dorpsgenoten was inderdaad iets bijzonders aan de hand. Zij waren aanvankelijk verbaasd. Ze verbaasden zich over de wijsheid die Jezus gegeven was. En: over de wonderen die hij deed. ‘Waar haalt hij het vandaan?’ zeiden ze. Zo hadden zij hem niet leren kennen!

Je zou dus zeggen: ze waren onder de indruk. Maar de stemming sloeg zich al snel om. Hij moest nu ook weer niet denken dat hij meer was dan zij! Hij was toch die timmerman? (Kennelijk was Jezus tot zijn dertigste een gewoon ambachtsman geweest.) En hij kwam ook maar uit een gewoon gezin. Ze kenden de namen van zijn moeder en broers. En iedereen wist ook waar zijn zussen woonden. Nou dan. Dan moest hij zich niet teveel verbeelden!

Nothing-buttery

De aanvankelijke bewondering sloeg al snel om. In wat? In de ziekte waar veel mensen ook vandaag nog aan lijden: *nothing-buttery*. Dat moet ik uitleggen. Nothing-buttery is een Engelse term die komt van ‘nothing-but’ – ‘niets-anders-dan’. Het slaat op een houding waarmee dingen waarover je je kunt

verwonderen, terugbrengt tot iets plats. Voorbeeld: God is *niet meer dan* een bedenkfel van mensen.

Ander voorbeeld. Ik herinner me nog de opmerking die een dokter tegen me maakte tijdens de bevalling van onze dochter. Hij vroeg en passant wat ik deed voor de kost. Ik vertelde dat ik dominee was. Waarop hij een heel verhaal ging houden over dat veel mensen een geboorte beschouwden als een wonder, maar dat het dat helemaal niet was. Het was *niets anders dan* een dagelijkse routine van de natuur. *Nothing buttery* – een geboorte is *niets anders dan* een biologische proces.

Religieuze ervaring

Geen wijze dokter. Elke vader en moeder weet natuurlijk dat het anders zit. Daar is ineens dat mensje. Alles zit erop en eraan (laten we daar even vanuit gaan). Het heeft een eigen aard en ritme dat je gaandeweg gaat leren kennen. Waar komt dat kind vandaan? Het biologische antwoord ken je. Het komt uit de baarmoeder. Daar groeide het negen maanden lang. En hoe het daar kwam? Uit het seksuele spel van vader en moeder natuurlijk. Zaadcelletje-eicelletje.

Natúúrlijk kennen die ouders het verhaal van de biologie. Maar dat verhaal voldoet niet voor wat je bij de geboorte van hun kind beleeft! Vrijwel alle ouders, gelovig of niet, hebben bij de geboorte van hun kind de ervaring: dit komt uit een wereld die onze macht te boven gaat. Een religieuze ervaring.

Een wonderdoener?

Ouders verwonderen zich nog. Verwonderen – daar zit het woord wonder in. Je staat helemaal open voor het wonder van je kind. Die dokter van zo-even niet. Die moest zelf nodig behandeld worden: voor *nothing-buttery*. Hij was afgestompt door zijn werk. Die dokter zag niet méér of beter dan de ouders die hij hielp, hij zag mínder. Ouders zien én het biologisch verhaal én het wonder.

Ook de dorpsgenoten van Jezus leden aan *nothing-buttery*. Een wonderdoener? Een uitermate wijs mens? Welnee, hij was tenslotte niet meer dan een timmerman. Hij had nog kasten voor hen gemaakt! Iemand die rechtstreeks uit de hemel leek aan te komen lopen, zoals wel over Jezus werd beweerd? Natuurlijk niet, zij kenden zijn broers en zussen. Hij was ook maar een gewone jongen!

Een boom

Nothing-buttery – die ziekte heeft zich ver verspreid over de wereld. Het is een pandemie waarbij die van corona verbleekt. Waar komt al het leven op aarde vandaan? Het is *niets anders dan* het resultaat van een blind lot en toevallig proces, zeggen veel mensen. *Nothing-buttery*.

Maar kijk eens naar een boom. Je kunt zeggen: het is niets anders dan een hoop hout met chemische processen. Maar een boom is ook méér dan die biologische analyse. Hij staat geworteld in de grond die hem voedt. De takken reiken naar de hemel. Want een boom groeit niet alleen uit de grond, maar ook uit het licht van boven. De bladeren ritselen. Die van de populier bij ons achter in de straat ook. Op een bijzondere manier. Ik schreef er die ochtend deze haiku (Japanse versvorm) bij: *Massaal juichen de / populierblaadjes: kijk ze / applaudisseren*. Voor wie of wat? Mag jezelf invullen. Maar ik zeg: voor de Maker van al wat is. Wij leven op een planeet die zelf één groot wonder is.

Hand om het kaarsje

Niet iedereen ziet het. Om het te zien moet je namelijk openstaan voor het wonder. Wie er niet voor open wil staan, voor hem of haar kan ook Jezus niets betekenen. Hij dringt zich niet op. Hij gaat dan gewoon een dorpje verder, zoals op die ene dag toen hij vertrok uit Nazaret.

Ik zou zeggen: blijf een beetje bij Jezus in de buurt. De mensenheler maakt mensen heel. Met *nothing-buttery* leef je maar half. Hij leert je je verwonderen. Ik hoop dat ook de kleine kinderen die vanmorgen gedoopt worden, met open ogen en oren door de wereld zullen gaan. Dat wij, grote mensen, hen de verwondering die ze van nature hebben, nooit zullen afleren. Houd dan ook als ouders de hand van je geloof om het kaarsje van hun verwondering. Opdat het niet uitwaait. Want alles van waarde is weerloos als Jezus zelf.

De wind van Gods Geest

En tot slot een wens voor de kinderen. Ik wens ze toe dat ze zullen zijn als bomen die wortelen in de aarde. Dat ze stevig zullen staan in de grond die hen voedt. Maar ook dat de takken van hun leven reiken naar het licht dat God zelf is. Want ook mensen groeien aan licht en leven. En dat hun leven vele bladeren zal kennen die de wereld zullen kleuren. Dat ze vruchten zullen voortbrengen

waarmee zij anderen zegenen. En dat de wind van Gods Geest door hun takken en bladeren ruist, en hen maakt tot een loflied op het wonder van het leven.